

KDO MÁ NA SVĚDOMÍ SMRT NÁRODNÍHO HRDINY MILANA CHOCE?

Karel Skácel

Velmi mne potěšil vzpomínkový článek Slavíkuv o Milanu Chocovi. Nesmíme zapomínat na četné hrdiny, kteří obětovali svůj život v boji proti komunistické tyranii. K největším z těchto hrdinů se řadí mladý Milan Choc. Šádek, Bohuslav Fiala. Posledního jsem velmi dobře znal osobně, poněvadž jsem s ním pobýval dlouhá léta v pankrácké věznici. Byl odsouzen na doživotí, pak mu to bylo změněno na 25 let. Byl propuštěn dne 10. dubna 1964, odpovídal celých 16 let na komunistických univerzitách. Zatklí jej jako 18tiletého studenta stavebního inženýrství a pustili jej jako dospělého muže s podlomným zdravím. Byl odsouzen, lépe řečeno byl na něm spáchán justiční zločin komunistickými zlosyni jen proto, že ukrýval přítele Milana Choce po dva měsíce ve svém studentském pokoji v Praze. Čtete, co jsem se dověděl přímo u pramene o tragickém osudu těchto vzácných českých a moravských studentů:

Schramm byl již před únorem r. 1948 druhým nejmocnějším mužem komunistické oligarchie v Československu, neboť byl vedoucím bezpečnostního oddělení na ÚVK-SC, byl přímo podřízeným Slánskému. Po komunistickém puči v únoru 1948 se stal nejobávanějším mužem, před nímž se třáslí všichni komunističtí mocipáni, neboť od komunistického znásilnění Československa nepodléhal žádnému v Československu a jeho nejvyšším chlebodárcem a šéfem byl sám Berija. — Při vyslovení jména "Schramm" probíhal všem těm rádoby-diktátorům v Československu mráz po zádech, stejně jako v SSSR při vyslovení jména Berija. Je historickým faktem, že Jan Masaryk měl připravený útek letadlem v březnu 1948 za hranice. Jeho zamýšlený útek byl prozrazen jeho osobní sekretářkou (bohudík, že ne českého původu) Ústřednímu výboru KSČ. Střežení Masaryka se ujal sám Schramm. Ježto naplánovaný útek Masarykův byl Schrammovi prozrazen, počkal si na Masaryka přímo na pražském letišti a tam jej zezadu zastřelil. Mrtvé tělo Masarykovo bylo pak za pomoci dalších čtyř esenbáckých pochopů z bezpečnostního oddělení ÚVKSC odvezeno do Černinského paláce a tam ještě vyhozeno z okna, aby byl jejich zločin zamaskován, že Masaryk spáchal sebevraždu tím, že vyskočil z okna. Je zajímavý fakt, že té noci se ztratil starý Masarykův komorník beze stopy a nikdo z jeho známých se nikdy nedověděl kam. Předsedou komise, která ohledala smrt Masaryka byl ustanoven nejhorší padouch. Zdeněk Fierlinger, jenž nota bene vděčil za svou počáteční politickou kariéru T. G. Masarykovi, do jehož blízkosti se vetřel za první světové války v Rusku, tedy otec neobětí, a jehož tragické smrti podal československému lidu tak ohavné nepravdivé svědectví. Dovolím si malou zmínku, svědčící o povahovém rysu Zs. Fierlingera — této patologické zds. Fierlinger.

Zdeněk Fierlinger se narodil v Olomouci. Jeho otec byl ředitelem německé reálky. V roce 1945, kdy Fierlinger byl předsedou vlády se na něj obrátil jeho bývalý spolužák předseda Krajského výboru Sociálně demokratické strany Emanuel Vojnar se žádostí, aby učinil přítrž násilnostem, které byly páchány v hodoňanském táboře na internovaných Němcích. Fierlinger Vojnarovi odepsal: "Milý Emáne... Co se staráš o Němce? Snad Ti jich není líto?" Ale on sám se o svého bratrance Ottahala, největšího že-

MIR NEBO KAPITULACE?

František Třešňák

Zatím, co Spojené státy po nečekané a nečekaně úspěšné ofenzivě severního Vietnamu zřejmě hledají způsob, jak ukončit válku, aniž by jejich prestiž byla poškozena přespříliš, Kanada si dovolila přepych uspořádat třídenní konferenci federální vlády s provinčními předstedy o právním postavení francouzštiny a případné změně ústavy. Konference v naprostém rozporu se svým průběhem skončila putud úspěšně, že ministerští předsedové provincií (premier Britské Kolumbie odešel před koncem konference a dal se zastupovat svým ministrem financí) dali posleze souhlas k prohlášení, v němž nejdůležitější věta říká, že Kanadáné mluvící francouzsky mají mít ve všech provinciích též jazyková práva, jaká mají v Quebecu Kanadáné mluvící anglicky. Ačkoliv tato práva měla být vtčlena do nové ústavy spolu s listinou lidských práv, konference tato opatření zamítla. Avšak i tak quebecký ministrský předseda Johnson projevil uspokojení a prohlásil, že konference byla úspěšná, ačkoliv na jejím zasedání řekl, že uznání francouzštiny zdaleka nestačí a že Quebec žádá tolik pravomoci, aby mohl plnit úkol strážce "francouzsko-kanadského národa". Zatím jsme tedy stále ještě jednou a jednotnou Kanadou, ale máme už dva národy: francouzsko-kanadský a zbytek, mluvící oficiálně anglicky. Quebecané se asi považují (alespoň ústy svých mluvčích) především za Francouze a pak teprve za Kanadány - i to je velký úspěch - kdežto všichni jsou prostě jen Kanadány, jinak bychom měli v Kanadě tucet národů.

Neoficiálně se konference dohodla na tom, že se usaví komise, která připraví do tří let novou ústavu. Jinak se na konferenci mluvilo až na inflaci o všem možném a když přišla řeč na lidská práva, ministr spravedlnosti Trudeau uvedl, že mezi ně patří také ustanovení o vyvlastňování. Právem. Je skutečnou ostudou, že zatím co ceny všeho — a lidských příbýtků především — stoupají den ode dne takřka horentně, Toronto stanoví náhradu za vyvlastněné domky tak, že na příklad majitelé domků v okrese Don Mount dostali v průměru jen 44 procent sumy, kterou museli zaplatit za domky, které si koupili náhradou za své původní. Nedostali tedy ani polovinu toho, co museli ať chtěli či nechtěli postoupit městu. Rozhodne-li se město vykoupení váš domek, přišli jste o všechno, co jste si za života našetřili.

Jak zastavit inflaci, která pohlcuje úspory a nutí občany se denně něčeho zříci, se na konferenci nemluvalo vůbec. K čemu? Vůči inflaci je vláda, federální stejně jako

lezáře v Olomouci, který byl za protektorátu Němcem jako polono, velmi dobře staral, že tento nejmenem nemusel jít do tábora pro Němce, nýbrž zůstal klidně bydlet ve svém zámku v Náměšti, který za protektorátu koupil. A Fierlinger byl sám olomoucký Němec, na olomouckém hřbitově hned u kaple můžete vidět velkou rodinnou hrobku rodu Fierlingerů s německým nápisem: "Hier ist die Ruhe-Stätte der Familie Fierlinger."

Všechny podrobnosti o Masarykově smrti byly dobře známy Milanu Chocovi, jenž se vrátil ilegálně do Československa. Vyhledal Schrammův byt a tam Schramma zastřelil. Nějakou dobu se skrýval v Praze a pak se přestěhoval do úkrytu v Olomouci na Kollárovo náměstí, kde byl v naprostém bezpečí. Po dvouměsíčním ukrývání v Olomouci dodal si Milan Choc odvahy a šel se pobavit do olomouckých vináren. Nevěděl, že jeho pobavení bude znamenat jeho tragic-

kerakoli provinční, bezmocná. Nemá tedy smyslu to stavět veřejnosti na oči.

Ani Spojené státy nemají však v těchto dnech důvodu k příliš velkému humoru. Otevřenou ranou je Vietnam. Vietkong podnikl v minulých týdnech takovou ofenzivu, jakou Američané nepovažovali prostě za možnou. Podnes se bojuje v ulicích hlavního města jižního Vietnamu, Saigonu, města, z něhož lze ustoupit nejvýše do moře. Podobnou ofenzivu podnikl Vietkong ještě na 35 dalších důležitých jihovietnamských měst, a i když Američané tvrdí, že útoky odrážejí, skutečnou situaci je nejlépe vidět ze dvou faktů. Prvním je, že Američané projevují hlasitě naprostou nespokojenost s jihovietnamskou vládou a zjišťují, že se věnuje víc pěstování korupce než obraně země. Druhým faktem je pak ten, že generální tajemník Spojených národů U Than odjíždí do Moskvy (a do Londýna), aby tam přemluvil Sověty k novému svolání Ženevské konference, která kdysi rozhodla o rozdělení Vietnamu na severní a jižní a slíbila uspořádat volby, které by daly celému Vietnamu je d n u vládu. K volbám ovšem nedošlo. Nepřála si to ani Velká Británie ani Sověty. Ze by severní

DIKTATURA ZŮSTALA A CO DÁL?

Václav Majer

Jubilejní rok 1968, kdy demokratičtí Češi a Slováci doma, v zemích českých i na Slovensku, i čeští a slovenští exulanti a krajané v zahraničí budou manifestačně slavit padesáté výročí vzniku Československé republiky, začal pro nás zápas za obnovu svobody a nezávislosti československého lidu věru nadějně. Během ledna došlo k rozštěpení v nejvyšších orgánech totalitní Komunistické strany Československa a k politické porážce poslušného vasala Moskvy Antonína Novotného i jeho zločinecké kliky. Diktátor padnul, avšak diktatura komunistického režimu zatím zůstala, i když tím, co se stalo, byla otřesena v samých základech a je značně oslabena. Vzniklo vakuum, které se nový první sekretář KSČ, slovenský komunist Alexander Dubček, snaží horečně nějak vyplnit. Prvých dvacet let komunistické vlády v Československu skončilo neslavně, ostudně, v pravdě katastrofálně! A nadto, pro novou garnituru komunistických vládců v Československu vznikly nové, těžké problémy.

Jedním z nejhorších problémů zůstává Antonín Novotný a ponurá dědičtí zločinné éry, které po něm zbylo. Když v roce 1964 byl

ky konec. Bylo a je všeobecným tajemstvím, že komunistický režim se drží jen špičkováním a udavačstvím, kterýmžto necestem se propůjčují poněkud číšníci a vedoucí vináren a nočních podniků. Olomoučanům bylo známo, že tímto nešvarem oplývá hlavně Moravská vinárna, kde nejenom číšníci, nýbrž i sám bývalý majitel byl esenbácký denunciant. Do tohoto podniku začal Choc, aby se pobavil, a skončilo to nešťastně. Milan Choc si udělal náladu, v podnapilosti mnoho mluvil, platil dolary, čehož si povšimnul vedoucí vinárny Antonín Svoboda. Přisedl si k jeho stolu a tahal z něho rozumu, aby pak je sdělil esenbákům. Když se vrátil Milan Choc z flámu do svého bytu na Kollárovo náměstí, kde se tak dlouho ukrýval, celý dům byl již obsazen olomouckými esenbáky a Milan Choc byl zatčen. Tím nastala jeho tragédie, která skončila mučednickou smrtí jeho samého a přítele Šádka.

Vietnam byl ochoten k jakýmkoli jednáním a ústupkům právě teď, ve chvíli, kdy jeho naděje na ovládnutí celého Vietnamu nesmírně stoupily, tomu nebudou věřit nikdo. Jediným smyslem U Thanovy cesty do Moskvy může být snaha Spojených států se dohodnout na takovém ukončení války ve Vietnamu, které by poškodilo jejich prestiž co nejméně. Společně ovšem na Moskvu, věřit, že pohne jediným prstem, aby pomohla Americe, je neuvěřitelně naivní. Spojené státy stále ještě si nechťejí přiznat, že ve Vietnamu nevládí se severním Vietnamem, ale se Sověty. Jak tedy mohou očekávat, že jim Moskva usnadní ústup ze situace, kterou jim sama připravila? Chťejí-li Spojené státy vyjednávat, mohou vyjednávat jediné se severním Vietnamem. Severní Vietnam neustoupí však dnes od svého základního a jediného požadavku, že Američané musí opustit Vietnam. Mir ve Vietnamu, ať ho bude sjednávat generální tajemník Spojených národů nebo kdokoli jiný, může se proto sotva podobat něčemu jinému, než kapitulaci. Nechtějí-li však Spojené státy mir takového druhu, pak jim nezbývá, než nadále pokračovat ve válce, která nikam nevede, ale stojí je těžké oběti.

svižen do politického propadliště sovětský diktátor Nikita Chruščov, zmizel, jako by se po něm zem slehla. Noví sovětské vlády Brežněv a Kosygin se tak zbavili nebezpečí jeho intrik a měli volné pole k provádění svých intrik vlastních. Naproti tomu v Československu byl Novotný odsunut, zřejmě na nátlak Moskvy, pouze na vedlejší koleji presidentského úřadu, kde zatím sice mlčí jako zařezaný, intrikuje a čeká na vhodnou příležitost, aby svým odpůrcům mohl zlomit vaz. Osobně se domnívám, že se mu to podařit nemůže.

Mnoho bude ovšem záležet nejenom na Dubčekovi a ostatních členech politbyra KSČ, avšak klíč k situaci v Československu má opo-vice rebelující české a slovenské inteligence, hlavně odbojní spisovatelé a rebelující studentstvo a hlavně také masy československého, demokratického, nespokojeného lidu! Antonín Novotný, spolu s celou jeho klikou by měl být postaven před soud pro všechny zločiny spáchané v době jeho éry. Je jich celá řada. Je nutno trvat na nové, skutečné a důsledné revidaci všech falešných procesů s komunisty i nekomunisty a stejně je nutná důsledná rehabilitace všech obětí těchto falešných procesů, neboť tak zvaná rehabilitace provedená a vyhlášená Antoinem Novotným, nebýla rehabilitace, nýbrž pustý švindl. Je nutno otevřít případ Barákov a Sirochajův i otázku náhlé a záhadné smrti Antonína Zápotockého z roku 1957 i otázku záhadné a náhlé smrti Klementa Gottwalda, jeho ženy Marty i jiných, zejména také otázku smrti Jana Masaryka. Musí být pohnán k odpovědnosti také Bačilek i mnozí jiní komunističtí pohlaváři, kteří v době falešných procesů svědčili a za to se jim dostalo poslaneckých mandátů a různých sinekur. Jestliže bude potvrzena zpráva londýnského listu Observer, že dne 27. ledna 1958, podle níž "československé autority" nyní prozrazují, že reprezentant mezinárodní pomocné židovské organizace Charles H. Jordan, který byl v srpnu minulého roku nalezen mrtvý ve Vltavě v Praze, byl zavražděn sovětskými agenty, pak je to známkou, že nové vedení komunistického režimu v Československu činí pokus odlišit se od zločinné éry minulých dvaceti let. To se však teprve ukáže! — To samo o sobě by však ještě nestačilo.

Hlavní nápor opovice musí být veden proti politickému monopolu, jehož se Komunistická strana v

Dokončení na straně 2.

KAM V NEDELI?

Přijďte na schůzi Kampeličky! V neděli 18. února koná "Kampelička" — její úřední název je: "Czechoslovak (Toronto) Credit Union Ltd." — o půl třetí odpoledne na hale sv. Václava (Gladstone-Bloor) svou valnou hromadu. Založena byla v roce 1953, tak si snadno vypočítáte, že je to již její patnáctá valná hromada. — V čele Kampeličky jsou prakticky dosud všichni ti vedoucí a zakládající členové, kteří ji vedli již v roce 1953 — nejlepší důkaz, že Kampelička nebyla místem hádek a sporů, ale p r á c e. Jistě jste čekali vysoce informativní a poučný výsledek jejího iniciátora Dr. J. V. Kyselky v Našich Hlasích ze dne 27. ledna a 3. února, takže nemusíme nic opakovat, třebaže fakta uváděná dr. Kyselkou stojí za to, aby si je pro sebe opakoval každý z nás znovu a znovu. Díky poctivé práci stala se Kampelička doslova z něčeho velkým poněkud ústavem, který má dnes na tři čtvrti milionu dolarů svého vlastního jmění a svým členům zapůjčila přes dva miliony dolarů, nehledíc na to, že je také pojišťuje téměř zdarma. Co bychom však říkali věci, které vám daleko působivěji řeknou v neděli 18. II. (o půl třetí hodině odpoledne na hale sv. Václava, nezapomeňte) sami funkcionáři Kampeličky. — Přijďte a uvidíte. Projíždíte jeden z nejpříjemnějších nedělních odpolednů. NAŠE HLASY

VÝSTAVA DOKUMENTŮ VE WOODROW WILSON HOUSE

V rámci oslav 50. výročí založení Československé republiky uspořádá odbočka Washington Československé národní rady americké ve Woodrow Wilson House na S - Str. N. W., Washington, D. C. výstavu dokumentů a památek, které mají vztah k založení ČSR. Na naši výzvu krajaňské veřejnosti, která byla otištěna v čs. krajaňském a exilovém tisku, odpověděli krajaňe z USA, Kanady, Austrálie a Evropy a poslali nám mnoho památek. Došel nám ku př. diplom s nadpisem "Národní daň 1918", vystavený Bohemian National Alliance krajanu A. R. "... za věrnou a účinnou pomoc při osvobození československého lidu ze staletého utrpení a útisku ..." nebo "odbojové" pohlednice, které propagovaly nábor amerických občanů českého a slovenského původu do československé armády a pod.

Otiskujeme pro zajímavost výňatky z několika dopisů, které jsme obdrželi od krajanů:

"... K Vašemu dopisu z 3. ledna t. r., jímž potvrzujete příjem mého příspěvku k Vaší výstavě sděluji, že mne bude jen těšit ponecháte-li si zaslané. Stejně jsem čekala na příležitost, abych mohla zmíněné tiskoviny zaslat do vhodných rukou. Vaše B. K. ..."

"... Četl jsem Vaši výzvu, že sháníte dokumenty o prvním odboji. Mám několik památek na tu velkou dobu, tak Vám je posílám. Jsem v Americe 58 let, přijel jsem sem v r. 1909. Je mi 84 let a před léty jsem se jel podívat na ten ráj, který komunisti připravili národu. Je to dobré pro kočku. Vesnice a malá města jsou špinavá, i Praha je špinavá. Nejprotivnější jsou ta různá hesla na ruské bolševiky a ty protivné rudé hvězdy - i českému lidu dali tu bolševickou hvězdu na hlavu. Hanba jim. Byl jsem rád, když jsem ten ráj opustil. Nazdar - a aby se Vám to vydařilo. Váš R. ..."

Vedle památek od krajanů došly nám též další kopie různých dokumentů, které jsou uloženy v archívech různých univerzit ve Spojených státech, jako ku př. kopie zápisů o schůzích Středoevropské Demokratické Unie (Democratic Mid-European Union), jímž předsedal prezident Masaryk, fotografie nástěnné mapy prof. Millera evropských ujářmených národů 1918 a pod.

Prosíme přátele a krajaňské organizace, aby dopisy a zášilky adresovali na jednatelku washingtonské odbočky ČSNRA:

Mrs. Anna M. Faltus 4708 Kenmose Ave. Apt. 303 Alexandria, Va. 22304 - USA.

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LTD. - KAMPELIČKA

KONA 15. VÝROČNÍ SCHŮZI DNE 18. ÚNORA 1968 O PŮL TŘETÍ ODPOLEDNE V HALE SV. VÁCLAVA.

NA POŘADU OBČERSTVENÍ A BINGO.

SOKOLSKÉ SIBRINKY (Ráz: ZE VŠECH KOUTŮ SVĚTA) SE PORADAJÍ V TORONTSKÉ SOKOLOVNĚ, 1621 DUPONT ST. V SOBOTU 17. ÚNORA V 8 HODIN VEČER

ČI JE SVU ?

Zdeněk Slavík

V prvním únorovém čísle kanadských Našich Hlasů byl uveřejněn článek generálního tajemníka Společnosti pro vědu a umění dr. V. E. Andice, který kromě vytýčení programu SVU v našem jubilejním roce byl také nepřímou odpovědí na veřejnou výzvu univ. profesora dr. Vratislava Buška a na článek předního československého novináře Ivana Herbena.

Dr. Andic řekl jasně negativní slovo k potřebám násilím porobeného domova. SVU nezúčastní se žádnou formou jakéhokoli politického aktu u příležitosti padesátin naší republiky.

Po krásné oslavě 28. října v kanadském Torontě, kde v Masarykově Hale byl dr. Andic úspěšným slavnostním řečníkem, jsem mu ve svém úvodníku na stránkách Našich Hlasů provalal — bravo!

Dnes to říci nemohu. Ačkoliv byl při této příležitosti informován o nejčerstvějších potřebách tipičního — a přece dále bojujícího domova a o nadějích a důvěře, které domov vkládá do této exilové slozky, přešle slova, která by byla velkým zklamáním našich státních domů a velkou radostí a vítězství stávajícího komunistického režimu.

Odvědání na profiderní stanovy Svazu před národem neobstojí. V dějinách našeho národa byla to vždy právě akademická část občanů se svými spisovateli a umělci v čele, kteří v dobách nejtěžších byli avangardou v boji za svobodu a štěstí národa. A je velkou ironií, že v dnešním komunistickém Československu, komunistická inteligence bojuje za návrat svobody do jejich — a také naší země. Obrátila se svým Manifestem na svědomí celého kulturního světa. Ten důstojným způsobem odpověděl na jejich spravedlivé požadavky. Zatím co jejich vlastní, národní, exilová organizace skrývá se za svými stanovami.

Dr. Andic ve svém článku říká, že se musíme podrobit stanovám Svazu ak nám záleží na tom, aby sme aj vo vedeckom, umeleckom a akademickom svete zavážili.

Právě před tváří kulturního světa nabudeme účty a uznání, jestliže se nejen hrdě přiznáme ke svému domu tipičmu národu, ale svoji práci podporíme jeho boj proti bolševismu, který je nejen našim národním nepřítelem, ale také celého kulturního světa. Jinak právem mohla by nám naše hostitelská cizina včetně našeho domova říci, že jsme ztratilí a naše ústřední kulturní a vědecká organizace raison d'être svého života. Bylo by zajímavé dáti sluchu většině členům Společnosti pro vědu a umění. Chci věřit, že nebude zapotřebí aktivní opozice v této organizaci, o které ve svém článku hovořil Ivan Herben, ale že rozhodne zdravý rozum, láska a zodpovědnost k našemu národu doma. Bylo by na škodu IV. sjezdu SVU v srpnu tohoto roku ve Washingtoně, řešit zde tuto jasnou záležitost.

Nám v Kanadě jsou povinnosti k naší vlasti jasné. Dosvědčila to právě nedávná konference místní organizace SVU, kdy za předsednictví pana Antonína Cektoty, byly konfrontovány na úspěšném večeru nejčerstvější potřeby domova.

DIKTATURA ZŮSTALA

Dokončení se strany 1.

Československu zmocnila před dvaceti lety násilným převratem v únoru 1948. Tehdy českoslovenští komunisté, podle rozkazu Moskvy zavlečli také v Československu komunistickou diktaturu, likvidovali nekomunistické strany a nastolili politický monopol strany komunistické, zrušili všechny svobody osobní i politické i právní řád, který nahradili libovůli a bezprávím. Od té doby si nebyl v Československu nikdo jist ani majetkem ani životem. Slovem: v únoru 1948 komunisté zradili svůj národ i stát a dokonce zradili i tak zvaný kosický vládní program, v němž se zavázali, mimo jiné k tomu, že československému lidu:

"Zaručují budoucím plně ústavní svobody, zejména svoboda osobní, shromažďovací, spolková, svoboda mínění slovem, písmem i tiskem, domovní, listovní tajemství, svoboda učení a svědomí a náboženského vyznání."

Politický monopol KSČ je pramenem bezpráví, zločinů a morálních a hospodářských bíd v Československu a další příčinou tohoto bídného stavu je vasalský vztah k Sovětskému svazu. Dokud tyto dva základní politické složky nebudou "rehabilitovány", bude se i Dubčekův vládní režim potácet z krize do krize a do té doby nemůže dojít v naší zemi ani k zlepšení politickému, ani k ozdravení hospodářskému. Žádná reforma hospodářská nepomůže, dokud nebude vzkrísena iniciativa a pracovní morálka, vzkrísění svobody lidu. — To ostatně řekl odvážně a rozumně mnozí spisovatelé v červnu loňského roku na sjezdu spisovatelů i českoslovenští intelektuálové ve svém Manifestu, zveřejněném v zemích svobodného světa a v tom je veliký význam sjezdu i Manifestu.

Budiž mi dovoleno, abych v závěru reagoval, alespoň stručně, na zprávy, jež se v posledních týdnech objevují v některých časopisech krajanů a exilových. Mám na mysli zprávy - pramen těchto zpráv není znám, že sociální demokracie v Československu usilují o obnovu sociálně demokratické strany, která prý má být "sociálně demokratickou, ale nemarksistickou opozicí". Mám vážné pochyby o pramenech těchto zpráv i o jejich věrohodnosti. Ovšem, jsem přesvědčen, že Československá sociální demokracie, která dne 7. dubna letošního roku dovrší devadesát let svého trvání, bude v Československé republice obnovena, stejně jako budou obnoveny i ostatní nekomunistické demokratické strany — až bude poražena diktatura strany komunistické.

Věrná své slavné i bolestné historii, Československá sociální demokracie dala a dává všechny své síly, doma i v exilu aktivnímu zápasu za obnovu svobody a nezávislosti demokratické Československé republiky. A v tomto zápasu vytváří až do konečného vítězství.

Toronto dosud vzpomíná na krásné, silné, bratrské a československé vystoupení našeho slavnostního řečníka u příležitosti 28. října. Tím více nás překvapila věta jeho posledního článku o Pittsburgské dohodě.

PROFESOR PETER BROCK

z Historického ústavu torontské univerzity bude přednášet pro naše krajany v posluchárně č. 1036 v přízemí "Sydney Smith Hall" na kampusu univerzity v pondělí dne 19. února t. r. Začátek anglické přednášky je v 8 hodin večer. — Profesor Brock promluví na téma "A Case Study in Czech-Lusatian Serb Relations", hlavně o některých významných postavách lužicko-srbského obrozeneckého hnutí v 19. století a o jejich vztazích k českému obrození. Budova nazvaná "Sydney Smith Hall" má adresu: 100 St. George Street, je na západní straně St. George St. a je to druhá budova jižně od Harbord St. Zadní vchod do budovy je možný také z Huron St. Posluchárna se nachází v přízemí budovy, v jihozápadním rohu vstupní dvorany. Přednášku pořádá torontská pracovní skupina Čs. společnosti pro vědu a umění. Výbor skupiny zve všechny naše krajany bez rozdílu. Žádá také, abyste na přednášku upozornili své kanadské a jiné přátele a mimo to: prosí o dochvilnost. Protože místnost pronajímáme na dobu od 8. do 10. hodiny, přednáška započne včas. Vstup je volný, po přednášce zodpoví prof. Brock dotazy přítomných.

LAS VEGAS, NEVADA

V Las Vegas sklízí úspěchy a dolary v novém hotelu Frontier skupina Čs. státního souboru písní a tanců za vedení p. Jiřího Linhart, jakož i Černé divadlo Jiřího Středý a skupina Karla Götta. Budou tam účinkovat celkem 4 měřice. Všechny příjmy jde do kufrů čs. ministerstva financí, účinkující se musí spokojit s malým kapesným. Očekávaná hromada tvrdých valut způsobila, že vedoucí čs. výpravy ani slůvkem neprotestovali proti vydaným letákům vyvěšeným po celé Nevadě a mnohde jinde: titul zněl "Europa 68, direct from behind the Iron Curtain". Jednomu by se skoro zdálo, že se tou železnou oponou čs. soudruzi dnes chlubí...

DUBČEK NA SLOVENSKU

Poprvé od chvíle, kdy byl zvolen prvním tajemníkem KSČ, zjel Alexandr Dubček na Slovensko a sice do Vrútek. Účastnil se 45. výročí založení časopisu "Proletárka". Ve své projevu prozradil něco, co dosud nikdo nevěděl: redaktorem listu prý svého času byl i Klement Gotwald a Ladislav Novomeský.

na Mělnice, stejně jako ve Francii a v německém Porýní, všude jsou vinohrady na dosti strmých stránkách, obrácených k jihu, aby do sebe nasály co nejvíce slunečního tepla. Kalifornské vinohrady jsou vesměs na rovině, na dně úrodného údolí, a řeka, která na nich roste, to jsou jakési zákrsy. Kolébkou Kalifornského vinařství je městečko Fresno, ležící ve vnitrozemí a v neobyčejně teplém a slunečném údolí. Fresno založili moravští Slováci a Arméni v druhé polovině minulého století, když přišli do Kalifornie, zachvácení zlatou horečkou, příliš pozdě. Věděli, že musí sebe a své rodiny něčím živit, a tak se rozhodli pro zemědělství a Slováci pro vinařství, protože nic jiného neuměli. Dali si od příbuzných z Jižní Moravy poslat sazenice révy - a tak to začalo. Arméni zas začali pěstovat datle, protože také nic jiného nedovedli. Fresno je dnes zásobárna Ameriky datlemi i vybranými druhy vína. Mimochodem, později se stal průkopníkem ve vinařství Čech, pan Korbel, který na sever od San Franciscu založil velké vinohrady a město, které bylo pojmenováno jeho jménem: Korbel. Na rozdíl od města Korbel se ve Fresno udržel dodnes český život, mají tam Sokolovnu, kde se cvičí, českou školu a v Sokolovně restauraci, která je společenským střediskem Čechů ze druhé, třetí i čtvrté generace. Asi

Václav Majer:

ACEN vzpomenu dne svobody Asie

Před 14ti lety, dne 23. ledna 1954 bylo tisíce čínských a severokorejských válečných zajatců postaveno před osudové rozhodnutí: měli svobodu volby, buď se vrátit do své vlasti komunisty porobené, anebo zůstat jako svobodní lidé v zemích svobodné Asie. Přes 22.000 mladých Číňanů a Severokorejanců zvolilo svobodu a zůstalo ve svobodných zemích. Od té doby je 23. leden vzpomínán jako den svobody lidu Asie. Shromáždění porobených národů (ACEN) vzpomenu 14tého výročí této památné události dne 23. ledna t. r. na mimořádné schůzi, konané v Carnegie Endowment International Center v New Yorku.

Jedním z řečníků byl také člen Kongresu Spojených států severoamerických, kongresman Lester L. Wolf z New Yorku, který shromáždění informoval, že právě 23. I. v noci byla severokorejskými komunisty pirácky přepadena americká loď Pueblo a odvečena do severokorejského přístavu. Příznačné je, že se tak stalo právě v den 14tého výročí asijského dne svobody a neméně příznačné také je, že tisk svobodných zemí, se o této "zvláštní shodě", pokud vím, vůbec nezmiňuje.

Kongresman Wolf ostře odsoudil netoliko tento pirátský akt severokorejských komunistů, ale i komunistickou tyranii vůbec a prohlásil: "Volám po provedení svo-

bodných voleb ve všech zemích porobených komunisty a jsem přesvědčen, že ve svobodných volbách bude komunismus odmítnut".

Další projevy učinili vyslanec Liu Chieh, stálý zástupce svobodné Číny u Spojených národů, vyslanec Yong Shik Kim, stálý pozorovatel korejské republiky ve SN a pan Nguyen Quoc Tan, poradce stálého pozorovatele vietnamské republiky ve Spojených národech.

Předseda ACEN, dr. J. M. Dimitrov, ve svém úvodním proslovu uvedl, že zápas asijského lidu o svobodu je společný se zápasem lidu porobených zemí střední a východní Evropy za svobodu a za právo národního sebeurčení.

V závěru zasedání byla jednomyslně přijata deklarace solidarity s lidem Asie v zápasu proti komunistické agresi, i v úsilí o vytvoření světového společenství, založeného na právu a svobodě. Pro deklaraci hlasovaly delegace Československa, Estonska, Maďarska, Litvy, Polska a Rumunska, tedy všechny, zastoupené v ACEN (Assembly Of Captive European Nations). Jako hosté byli přítomni pan Ra Koo Yeon, zástupce stálého pozorovatele korejské republiky u SN, ministr Sang Ho Lee, rovněž z korejské mise u SN, Bernard Yarrow, vicepresident Free Europe a Richard H. Flanagan, rovněž z Free Europe, Inc.

JANAČEK V TORONTĚ

Janáček nebyl uveden v Torontě poprvé v lednu tohoto roku, jak bylo v minulém čísle nesprávně napsáno. Odbočka Československého Národního Sdružení svého času pořádala každoročně krásné koncerty československé hudby.

V roce 1962 a pak 1963 ve vyprodaném Eatonu Auditoriu krajan pan Walter Susskind nezištně řídil nádherný koncert pro krajanstvo i kanadskou veřejnost, kde byly předvedeny i četné skladby Janáčkovy. V roce 1964 za řízení koncertního mistra Karla Dobiasa byl uveden Janáček v Edward Johnson Building na torontské univerzitě.

Bude pořádání koncertů, které postrádáme již několik roků, obnoveno? Snad 50té výročí republiky by mohlo být vhodnou příležitostí.

B.J.

GALUŠKA A PIVO

Zlí jazykové v Československu tvrdí, že od té doby co čs. tisk přinesl obrázek p. Miroslava Galušky, generálního komisaře Čs. účasti na EXPO 67, jak si připijí plzeňským s náměstkem předsedy rady ministrů Sovětského svazu D. Poljanským, jeho komunistická hvězda je na vzestupu a má být dokonce jmenován čs. ministrem zahraničí. Mimo to stoupla v CSSR za se spouště plzeňského...

Na adresu těchto dvou "redaktorů" a dalších, kteří se o list v minulosti zasloužili Dubček řekl: "Filbocka se klaníme vaší záslužce a ohotave práci." Brzy asi prohlásí Klementa za svatého...

před desítky roky byla v Kalifornii pětadvacetiletá delegace nejznámějších pěstitelů vína z Francie. Projeli celou Kalifornii, ochutnali všechny značky kalifornských vín a na cestě zpět do Francie poskytli interview redaktoru New York Times v New Yorku. Jednomyslně se shodli na tom, že byli překvapeni, jak jsou kalifornská vina kvalitní i lahodná a že si v ničem nezadáji s víny francouzskými nebo porýnskými. To se ovšem netýkalo žádného druhu vín ze severní části státu New York, kde se u břehů Velkých jezer, zejména na rovinách u jezer Erie, pěstuje réva. Ale protože nemá tolik slunce jako v Kalifornii, jsou tato vína poněkud trpká a drsná na jazyku.

Nebo řekněme artyčoky, které jsou v Československu dnes asi vůbec neznámé. Je to zelenina pro velké labužníky. Pole s artyčoky vypadá jako bramboriště, ale na nízkých keřích se rodí plody, podobající se veliké šišce z borovice. A z této šišky se vykusují jen jádérka, která se namáčeji do pikantní omáčky. Rozhodně to není potravina, jen požívání a kdo chce jíst artyčoky, musí být nadán velkou dávkou trpělivosti. Protože jsem mluvil o několika sklizních do roka, vracím se k artyčokům. Asi 80 kolometrů od Carmel, kde žiji, je městečko Castroville, které má hrdý přídomek: "Světové středisko artyčoků". Kolem dokola a

Z TORONTA

Valná hromada čl. obce legionářské, odbočka 601 Royal Canadian Legion, odkládá se na neděli 25. února 1968 na 2 hod. odpoledne ve školce Masarykova domu 212 Cowan Ave. Účast všech členů povinná.

MŠENO — 600 LET

Nedávno slavili ve Mšenu u Mělníka 600 let založení. U kolébky stál Karel IV. Krajinu si oblíbil K. Hynek Mácha a hrady Kokořín a Bezděz se objevují v jeho "Máji" a v "Cikánech". Mšeno je rodištěm prvního Američana českého původu, Augustina Heimana, který byl zeměměřičem, kupcem a diplomatem. Ze Mšena pochází také univerzitní profesor a zakladatel české archeologie dr. J. L. Pič, jakož i komorní pěvec J. Křtitel Pišek 1914-1873- a malíř T. F. Šimon.

REPORTÁŽ O ČSSR

Poslední — únorové — číslo časopisu "National Geographic" přineslo na 200 stránkách zajímavou reportáž o dnešním Československu. Je v ní řada barevných záběrů a celé téma je zpracováno velmi do detailu. Číslo obsahuje také nástinovou mapu Spojených států. To všechno má rozhodně větší cenu než 1 US dolar, který naši čtenáři mohou poslat s objednávkou přímo do Washingtonu, mají-li o výtisk zájem. Adresa: "National Geographic", 17th and M Sts., N. W., Washington, D. C. 20036, USA Doporučujeme našim čtenářům, aby vše neodkládali.

do nedohledna jen a jen artyčoky. Sklízí se tu dvakrát, třikrát i čtyřikrát do roka, je-li příznivě počasí. Na prostranství, které je jen asi tak velké jako Park oděhu Julia Fučika v Praze, (dříve Stromovka), urodí se tolik artyčoků, že jen zlomek stačí zásobit Spojené státy — a ostatní se vyváží do Francie, kde artyčoky musí mít na prostřeném stole každý dělník nebo domovník — nemluví-li o zhyčkaných labužnících.

A přístě si povíme, jak stát Kalifornie podporuje zemědělství.

UPOZORNĚNÍ PRO VŠECHNY KRAJANY

Rozhodnete-li se pro koupi nového či ojetého auta, s důvěrou se obraťte na naši prodejnu CHURCH ROR FORD 1660 BLOOR WEST. K zakoupení auta Vám stačí složit částku \$50 — 100. Jednáme čestně a mluvíme slovensky. Nezáleží jak dlouho jste v nové vlasti, ale na tom, jste-li zaneštnáni.

ANDRÉ KONTRA

PHONE: 534-2371

Ivan Herben

Listy z Kalifornie

List čís. 18 Zvláštnosti kalifornského zemědělství II.

V Kalifornii zemědělství - hlavně v pěstování jaderného ovoce - hraje velkou úlohu strom jmenem eukalyptus. Ovšem, každý je varován, aby nesázal eukalyptus, přivezený do Spojených států z Austrálie, poblíž domu. Protože má tak mohutné kořeny, že dovedou zvednout nebo naklonit celý dům. Ale pro farmáře a plantážníky je neocenitelný. Ať se jede kteroukoli dálnicí ze severní Kalifornie na jih, množí se a množí stromovář eukalyptu, které tak pronikavě voní, že si pod nimi vždy vzpomenu na našeho dětského lékaře, jak mi kapal eukalyptový olej do ucha, když jsem měl nějaké píchání nebo bolesti v uchu. A vždy to pomohlo.

Také Kalifornskému farmáři eukalyptus pomáhají. Každé pole, na němž se pěstuje jakýkoli druh ovoce, je obklopen oddělníkem eukalyptových stromů — a to proto, že hmyz tuto pronikavou vůni nesnáší. Žiji ve Spojených státech už bezmála dvacet let, ale ještě se mi nestalo, že by v nějakém ovoci - ať je jakékoli — byl červ. Ptal jsem se na to mnoha rodilých Američanů, a všichni mi potvrdili mou zkušenost. Eukalypty prostě zabrá-

ní tomu, aby vosy a včely nakously ovoce nebo aby mouchy do něho nakládaly vajíčka. Krom toho tyto mohutné stromy, mnohem větší a vyšší než československé topoly, slouží jako větrolamy v údolích poblíž pobřeží Pacifického oceánu. Aby ovoce nesrážel prudký vítr.

Jednou zvláštností Kalifornského zemědělství je, že se tu vůbec nepěstuje obilí. Jen na sever od hlavního města Sacramento, na západním úbočí pohoří Sierra Nevada jsem viděl obrovské plantáže s rýží, rýžoviště. Tato rýžoviště rodí tolik, že stačí uspokojit poptávku ve Spojených státech a ještě polovina úrody se vyváží do Asie. Poněkud jižněji už se pěstuje jen ovoce všeho druhu, soja, špenát, celer, květák, slunečnice na slunečnicový olej, artyčoky a v některých údolích i bavlna. Ovšem také, v údolích zvláště chráněných před větry z oceánu, vinná réva. Proto je Kalifornie zásobárnou Spojených států v nejrůznějších druzích vína.

Kdo přijede první do Kalifornie a uvidí první vinohrad, zůstane nad ním stát bezradný - nemůže věřit, že by to byl vinohrad. Protože na Slováců, na Slovensku,

ZA JINDŘICHEM JINDŘICHEM

Setkal jsem se s ním v létě 1962 ve Františkových Lázních. Dojížděl tam zpravidla každoročně přes poměrně drsné podnebí tohoto jinak krásného zákoutí západních Čech. Tehdejší dirigent místního lázeňského orchestru Fr. Ondrůšek obyčejně velmi ochotně provedl před vděčným obecenstvem některou z jeho skladeb. Dodnes vzpomínám, jak to moji ješitnost, za kterou se nijak nechvám, hlalo, když se mne pak někteří známi s úctou ptali: "Co vám Mistr říká? A odkud ho znáte?"

Nejde ani tak o to, že nějaký bezvýznamný psycholog směl potírat rukou malé a stářím již poznamenané, dosud však svěží postavice velkého skladatele a sběratele folkloru. Jde spíše o to, o čem tento opravdu významný člověk hovořil a o čem se hovořilo vůbec. Jak jsme tak seděli ve svorné trojici, dirigent Fr. Ondrůšek poznamenal, jaké má potíže, když chce udržet lázeňský orchestr v současném obrazení a jak musí na Místní národní výbor dotírat, aby mu povolili a vůbec vydali peníze. Scudruzi měli pochopení snad ještě pro místní zemědělská družstva a pro dobytěk, ale kultura jim na srdci neležela. Fr. Ondrůšek, velmi chvilčený a obětavý dirigent, tu ztrácel v nepřiznivých klimatických podmínkách své zdraví, ale věděl se nedočkat. Jindřich Jindřich ho povzbuzoval, jak jen uměl. "Víte, ani já nejsem spokojen", řekl mi tehdy, "sice mi toho dost vydali, i uznání jsem od nich dostal, pravda. Ale přece jen vídím, jak se náš folklor stále více stává něčím, co mladé generace označují za přežitek. Sice se o nás starých říká, že jsme konzervativní a že si na ty mladší vždy budeme stěžovat. Nu, já jsem už tak v letech, ale pamatuji těch generací více a ještě žádná nebyla tak nevďěčná a neuznála k našim národním písním a vůbec k naší klasice. Národní písně se na školách pomalu už nezpívají a někteří modernisté věří, že časové popěvky Suchého a Šlitra je mohou plně nahradit. Marně bych se s nimi přel. Ale kdo jde do hloubky, nic takového si nemůže myslet a tyto dva tolik odlišné žánry nemůže ani srovnávat." — Mistr mluvil v hotelu vždy rezervováno místo v lokále, kde jidal, aby měl svůj klid. Toho večera čirou náhodou přijel Karel Vlach a Yvetta Simonová a jejich konferencier. Číšník neměl kam je posadit a snad na stáříšského kompozistu již zapomněl, zkrátka když jsme přišli, seděla tam už jiná trojice. Vznikla trapná situace. Židle se nějak srazily, nu budiž, starý pán se nozlobil, ale všichni jsme měli jakýsi trapný dojem, že se tu u stolu sešli tak rozdílní představitelé určitých žánrů kultury. Konferencier Karla Vlacha doufal, že situaci nějak zachrání, když své přátele Jindřicha Jindřicha představí. Učinil tak přibližně slovy: "Víte, mistře, nezlobte se, že zde sedíme, ale my jsme v jistém smyslu také umělci, zde je Karel Vlach a zde Yvetta Simonová". Mistr se usmál, pokýval hlavou, ale neřekl nic. Teprve když jsme osaměli, rozproudil se volnější hovor. Ondrůška mrzelo, že toho konferenciera napadlo srovnávat Jindřicha Jindřicha s Karlem Vlachem. Jindřicha to tak nemrzelo, ale podotkl, že žije jen pro umění svoje a že tyhle kabaretní směry pro něj nejsou zajímavé. Jemu jedna taková prostá píseň řekne víc, než deset jazzových šlágrů. "A víte, co jsem už taky musel vyslechnout? Že je to všechno zaostalost, že národních písní zneužívalo kdysi nacistické Kuratorium pro výchovu české mládeže, pak že se jeden čas cpaly do hlavy mládežníkům, a nyní je prý pomalu politicky podezřelý ten, kdo té nejmladší generaci, jejím tancům a jejím bůžkům jako je Krautgartner, Jiří Suchý a pod, upírá své uznání". Ujišťoval jsem ho, že jako psycholog se dost stýkám s mládeží a že toto rozhodně není kredo mládeže veškeré, spíše snad jen pražské nebo z větších měst. Mistr nám hodně vypravoval ze svého života a ze svých zkušeností. "Víte, slyšel jsem to už kolikrát, poněvadž starý pán obvykle zapomene, že už mi to jednou říkal, ale věřte, vždy to má pro mne nový

půvab", řekl mi později s jakýmsi tichým a shovívavým taktem dirichodivát po Františkových Lázních, gent Ondrůšek. Vídal jsem je pak jedna postava vysoká a druhá nízká a pomalejší, ale oba ve velkých diskusích a nadšených rozhovorech.

Ač mě zvali, ani jsem si netroufal se k nim tak samozřejmě připojovat. Nechybělo ani kus humoru: Ondrůšek nás jednou pozval na jakýsi malý kulturní večer, kde chtěl Jindřichovi a některým pozvaným přátelům předvést jakési velmi vzácné nahrávky na magnetofonových pásech. Pak ale zjistil, že některé ty nahrávky jakási nešetná ruka "vymazala". Nu, škoda to byla, ale nakonec jsme se srdečně zasmáli. Rozhodl nás všechny mrzel, ale byl jen přirozeným zakončením. Žádného z těchto dvou milých lidí jsem pak už nikdy přímo neviděl. Jindřich Jindřich byl ve Františkových Lázních očekáván příštího roku později, kdy já jsem tam již nebyl. A ještě o rok později mi bylo řečeno, že starý pán polehává a že asi . . . Ale vydržel to jeho jasný duch ještě dlouho. — A Ondrůšek? Ušlechtilý obránce klasičky a starší zábavné hudby? Pro své umělecké "nároky" musil Lázně opustit a jeho místo bylo dáno někomu, kdo byl k výkřikům módy tolerantnější a kdo Národní výbor tak "neobtěžoval". A přece jsem ho viděl ještě jednou, ale jen ve filmu, kde bylo milého Ondrůška v jistém slova smyslu zneužito, ve Formanově "Konkursu", kde přes všechny možné chvály a určité klady se doslova běsnilo proti konservativnosti starších generací, kde byl sesměšňován Kmoche a dechovka a kde milý Ondrůšek, aniž to snad věděl, byl předveden jedním krátkým záběrem jako jeden z těch

dirigentů, kteří soutěžili v Kmochově "Kolínu" a kteří prý byli oněmi starými a překážejícími stoupenci "odcházející hudební episydy".

Ale já věřím, že přijde doba, kdy ona tak nekritická a někdy až bezohledně řádící kulturní "razie" si ulehne k odpočinku a kdy se bude vše znovu přehodnocovat. Neříkám vnučovat mladým vkus starých a neříkám zaplavovat hudební trh stoletými komposicemi. Ale hodnotit spravedlivě a nestranně, bez úmyslu lichotit generaci nejmladší, jen aby se na soudruhy také občas "usmála", bez ironisujících filmových útoků režiséra Formana, bez oně tak módní křečovitostí suchošlitrovských kabaretů. Však to může všechno žít vedle sebe, bez násilné propagace, která se falešně ospravedlňuje míněním veřejnosti, i když jde jen o jeho jistou část, bez předpisování a vzájemných nádaček. A dovoli-li mi čtenář to srovnání: Věřím, až se jednou všichni sejdem mimo čas a prostor, že se tam setkají dva nerozluční přátelé, zesnulý Jindřich Jindřich a dosud žijící dirigent F. Ondrůšek, že mě tam zase pozvou, abych je doplnil na svornou trojici, já budu hledět, abych se do té doby polepšil a zbavil ješitnosti — a tam snad už nebudou boje a hádalice, nebude zatřpyklosti stáří a rozpínavosti mladí, poněvadž už nebude ani čas, ani odloučení, ani utrpení.

Dr. Jiří Veselý

"JET" RETURN - \$346.00
VOUCHER - \$76.00

AIR & OCEAN

(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář

KALEJDOSKOP

Ministerstvo pošt USA oznámilo, že o vánocích r. 1967 bylo příslušníkům americké branné moci ve Vietnamu doručeno 27 milionů liber poštovních záseků — dopisů, vánočních karet a balíčků, což je o 10.4 milionů liber více než v r. 1966.

Za poslední dva měsíce se přes nově opevněnou berlínskou zeď nepokusil o útěk žádný východoněmecký občan. "Nová hranice", jak nyní zeď nazývají východoněmečtí občané, se — podle jejich slov — stala nejnepřekročitelnější hranicí na světě.

Jeden býv. příslušník SS při výslechu prohlásil, že Martin Borman žije v jednom táboře na hranici Brazílie a Paraguaye. Je prý zámožný a žije si dobře.

Podle výtahu z jmenného seznamu Sdružení československých dobrovolníků ve Francii je ve Francii pochováno 563 padlých čs. bojovníků z I. světové války. Z druhé světové války je ve Francii pochováno 278 padlých čs. bojovníků, v Belgii 53, ve Velké Británii 453, v Holandsku 31, v Německu 7, v Itálii 2, v Izraeli 11, v Libanonu 1, v Libyi (Tobruk) 16, v Polsku 1, v Syrii a Egyptě 4, v Kanadě, na Azorech a Bahámských ostrovech 13. Padlých čs. bojovníků z II. světové války je tedy na západě pochováno celkem 871. Z toho 484 letců a 387 příslušníků armády.

Stavba Památníku čs. odboje ve Francii na La Tergette — kde je soustředěno 186 hrobů padlých čs. bojovníků, byla již zahájena. Památník bude odhalen v roce 50. výročí založení Československé republiky. Na jeho stavbu peněžitými dary přispěli krajané z celého světa.

VÁCLAV MAJER DO KANADY
Čs. ministr výživy do února 1948
Vl. Majer přijal pozvání Batawské odbočky ČSNS a přijede na Batawu. Promluví na oslavě narozenin TGM dne 3. března t. r.

MONTREAL

Krajan Rybníček z Montrálu poskytl interview reportérovi z Československa. Skutečně se mu to rozpovídalo . . . Prozradil, že je mu 96 let a že v Kanadě je od roku 1907. Tvrdil, že od 2. světové války přijelo do Montrálu a okolí asi 5.000 Slováků a že většina z nich pomohl v začátcích. Pak se rozhovořil o těch, co přijeli po válce a po únoru 1948. Poslyšte, co řekl: "Přijeli také — utečenci. Ale ti šli do různých uprchlických spolků, protože nás starousedlíky pokládali všechny za komunisty. Oni čekali, že se vláda zvrátí a že pojedou nazpět, ale to se nestalo a tak je s nimi dneska konec." Pan Rybníček je krejčím a pochází z Náměště nad Oslavou. Neměl by se plést do věcí, kterým nerozumí. Netušili jsme, že naši krajané v Montrálu, kteří v tak hojném počtu po únoru 48 přijeli, skončili tak bídě. Československo navštívil nedávno hudební skladatel Rudolf Friml se svou ženou. Je mu 87 let, také za ním přišli do hotelu Jalta na Václavském náměstí novináři, ale Mistr Friml si nepustil pusu na špacír jako krajan Rybníček.

JOSEF SNOPEK
krajanský holič
478 QUEEN ST. W

L. LUNSKÝ OPTIK
Prohlídky očí
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST. TORONTO
WA. 1-3924

CANADA

STAŇTE SE KANADSKÝMI OBČANY

Kanadské státní občanství může otevřít dveře k Vaší lepší budoucnosti.
V mnohých zaměstnáních je dána přednost Kanadským občanům. V některých zaměstnáních je Kanadské státní občanství podmínkou.

Obržeti Kanadské státní občanství je velmi snadné — vyhovujete-li podmínkám. Úřady státního občanství — Halifax, Moncton, Montreal, Ottawa, Sudbury, Toronto, Hamilton, Citizenship Courts — jsou k Vaší dispozici v těchto městech: — St. Catharines, Kitchener, London, Windsor, Winnipeg, Regina, Saskatoon, Calgary, Edmonton a Vancouver. Proč nenavštívíte nejbližší úřad ještě dnes?

Můžete též napsat přímo Kanadskému úřadu pro státní občanství v Ottavě. — The Registrar of Canadian Citizenship, Ottawa, Ontario.

Judy Hamer

Státní sekretář

Moderní pedagogika a exil

Náš exil je velmi činný politicky i kulturně. Kulturní směr zasahuje do všech možných vědních oborů a stejně tak v umění se uplatňuje jak v hudbě, tak v umělecké tvorbě malířské, sochařské, divadelnictví a zejména v literatuře. Jeden důležitý obor je jakousi popelkou a to je pedagogika. Mnoho z nás jakoby zapomnělo, že nejdražší poklad národa jsou jeho děti — budoucí generace, ať již doma či v exilu. Co bylo dosud pro mládež vykonáno?

Srovnáme-li to, co bylo vykonáno pro mládež s ostatní činností exilu — musíme říci, že tu bylo vykonáno velmi, velmi málo. Od roku 1954 pracuji v exilovém školství a dlouhá léta jsem budoval t. zv. Čs. dálkovou školu a letní tábory se skautským, sokolským a hlavně i školským programem. Tato práce vyžadovala vždy nejen největší vypětí, energie, ale i finanční osobní zajištění a osobní i finanční oběti tomuto dílu. Proto jsem se musel zajistit svým vlastním povoláním mezi jiným vědeckou činností ve svém oboru biologie a školskou činností ve svém vědeckém oboru.

Všechny volný čas, prázdniny a dovolené, volné neděle a volné dny pro práci, po povolání, zabírala téměř jen práce pro exilovou školskou výchovu a výchovu mládeže. Tato práce patří mezi nejtěžší kapitoly mého života, i když vím, že nebyla nadarmo. Abych zajišťoval našemu školství v exilu pevnou základnu, sledoval jsem moderní pedagogiku a snažil ji zprostředkovat a užít i v našem exilovém školství. Dnes několik slov o jednom nám z málo známých, ale významných pedagogů, senátoru Dr. h. c. Albrechtu Leo Merzovi. Poznal jsem jeho pedagogiku v praktickém školství a výchově, vnikl jsem do jejího jádra při nesčetných rozhovorech, debatách, ale i na přednáškách tohoto pedagoga.

Albrecht Leo Merz je přesvědčen, že v každém člověku dřímá určitý "genius" — že každému člověku je dána do vínku schopnost tvořivosti a nadání, které je nutno uvolnit a rozvinout. Senátor Albrecht Leo Merz postupuje proti tradiční německé pedagogice a školským systémům a tvrdí, že tyto svou ztížeností a bezohledností k přirozenému nadání postávají to, co již v dítěti dríme, místo, aby přirozenému nadání, vloham a schopnostem pomohly k volnému rozvoji a uplatnění se.

Tři podstaty rozvoje jsou v dětech rozličné, individuálně odstupňované, ale proto nutno o všechny stejně pečovat — o nadání k vědecké práci, o přirozené umělecké založení a o řemeslnické nadání. J. W. Goethe byl jednou vzorem A. L. Merzovi a Merz se snažil uvést v život Goetheovo theoretické dílo pedagogické provincie. Merz však brzy poznal, že Goethe byl teoretik, že mnohé z jeho myšlenek bylo nereálné a proto Merz vybudoval vlastní pedagogickou provincii. Merzovy pedagogické myšlenky jsou uvedeny ve skutek ve školách v Německu, v Japonsku a v Turecku, svého času i v Kanadě.

Jeho školský systém je praktickou jeho pedagogického myšlení — proniká všechny stupně škol. Merz sám vybudoval mateřské školy, které přímo napojují v jeho systému na obecné školy a tyto na střední školy, resp. gymnasia a dále na vysoké školy. Při tom jeho školy jsou současně sledovány mistrovskými dílnami rozličných oborů, takže maturant gymnasia se stává současně tovaryšem, nebo dokonce mistrem určitého řemesla svého zájmu, nebo rozvíjí svůj talent v uměleckém oboru na Merzově umělecké akademii jako sochař, malíř nebo grafik či hudebník nebo literát a v neposlední řadě je věnováno mnoho pozornosti sportu a tělesné výchově a žáci škol A. L. Merze patří mezi nejlepší sportovce v Bundesrepublice a získali jako jednotlivci i jako celek mnoho sportovních a tělocvičných cen.

Nejpodstatnějším faktorem Merzovy pedagogiky je "Poznání a Tvorba" — demonstrační pedagogické vyučovací hodiny, kde hlavním předmětem je nazírání, otevřené myšlení ve všech oborech současně, ve světě jako celku — v jeho všech oborech, umění, vědě atd. Každá z těchto demonstračních hodin je provázena živou řečí, demonstracemi zjevů z nejrůznějších oborů ve směru k tak zvaným "prafenomenům", skutečností a zákonům, zjevům a podstatám, které měly svou platnost před miliony věků, platí dnes stejně a budou platny i za miliony let.

"Přechod od úzkého specialismu, který člověka oslepuje a omezuje — zpět k universum, ku kterému člověk náleží, a které se i v člověku obzírá. To není vymyšlené komplikovaný pojem, ale jednoduchost v sobě samé. Jednoduchostí rozumí však jen ti nadaní a ti mají ukazovat cestu..." to jsou jedny z zásadních pravidel Merzovy pedagogiky.

A. L. Merz si vysoce cení díla Jana Amose Komenského, který budoval proti středověké ztíženosti ve výchově na přirozeném nadání dítěte a proto je Merzova pedagogika i nám velmi blízká. Vyzkoušel jsem mnohé z jeho metod v Čs. dálkové škole u našich dětí a jen lituji, že naše školství je opravdu diasporické, a že nemůžeme dát našim dětem to, co rozvíjí u jiných dětí moderní svobodná pedagogika.

Josef Kratochvíl

Z JEDNÁNÍ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU ACEN

Hospodářský a sociální výbor Shromáždění porobených evropských národů projednával program své práce tohoto období. Mimo jiné byla provedena také rozprava o přípravě týkající se situace zaměstnanců a stavů odborových organizací v porobených zemích střední a východní Evropy a situace nových uprchlíků z těchto zemí a poměrů v uprchlických táborech. — Zpravodajem pro tyto otázky je v Hospodářsko-sociálním výboru ACEN, člen čs. delegace Václav Majer. Zpravodajem pro otázky týkající se pracovních poměrů v zemědělské výrobě satelitních zemí je člen čs. delegace M. Kvetko.

ZPRÁVY Z MANITOBY

Odbočka ČSNS ve Winnipegu konala svou Valnou hromadu dne 21. ledna 1968 ve Fort Garry, Darcy Drive. Předsedou byl opět zvolen bratr František Baleja, jednatelem a tiskovým referentem br. JUDr. Adolf Klímek. Výbor byl zvolen téhož složení jak minulý rok s tím, že místopředsedou byl zvolen br. František Novák ze St. Pierre a propagačním a kulturním referentem br. inž. A. T. Kondel. Na této Valné hromadě byla probírána jak činnost minulého roku, tak také program činnosti na rok 1968 a schválen.

Z činnosti odbočky: V březnu vzpomenu narozenin T. G. Masaryka. V červnu uspořádán Centennial krajanský výlet v parku na Pine Ridge s dechovou hudbou za účasti více než 200 krajanů. Čs. dne v Montreálu dne 2. července se zúčastnilo 14 členů odbočky. — 28. října vzpomenu zvláštní slavnosti ve Fort Garry Hotel, při kterých slavnosti bylo také vzpomenu 100 let Kanady a uspořádána slavnost "Děkuvzdání" před společnou večeří za účasti 60ti krajanů.

Ve své tiskové činnosti odbočka se postavila proti hostění komunistických hokejistů a jiných hodnotářů, přijíždějících do Kanady. Odmítla "bratřičkování" a jiné formy jednostranné koexistence, vede nekomunistickou vládou ČSSR jenom za účelem infiltrace a uspní našich krajanů a kanadské veřejnosti. Odbočka pokládala za neúčinnější propagandu naší věci pomáhati našim lidem v táborech v Evropě a po příjezdu do Kanady, pomáhati jim při hledání zaměstnání a bytu. V tomto ohledu, žádný uprchlík, který se přihlásil, nebyl odmítnut a každému dosud spolu s Immigration Office byla nalezena práce a byt. V tomto ohledu odbočka pokračovala, i když u mnohých, zvláště mladších, nenalezla pochopení, když tito sami opustili práci.

Vypracovaný program pro r. 1968: Všechny podniky v roce 1968 budou vedeny tak, aby vždy byla dána příležitost vzpomenu 50tého výročí prohlášení Československé samostatnosti. Nově přichozím bude věnována zvláštní péče tím, že na každého se bude hledět jako na "syna našeho národa", který vyžaduje nejenom pomoci při hledání práce a bytu, nýbrž aby se necítil v nové vlasti osamělým a opuštěným i nešťastným, bude vyvinuto všemožné úsilí, aby byli pozváni na všechny společenské a národní podniky a to tak, aby se setkali s našimi krajanů a tak, aby viděli, že jest tu někdo, kdo o nich ví a o ně se zajímá. JUDr. A. Klímek.

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel. 368 - 5336

ÚČETNICTVÍ, ZÁVĚREČNÉ ÚČTY

(INCOME TAX RETURNS)

PHONE: 535-9756

dělá STEFAN KOVÁČ

Cert. Accountant

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel: EMpire 8-1059

Rychlé a přesné dodání

DR. SIDNEY MARQUIS

/GIGAL/

ZUBNÍ LÉKARNA

86 BLOOR STREET WEST

DLE ÚMLUVY. TAKÉ VEČER

A V SOBOTU

Telefon: 921 - 5471

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue Toronto 4

Tel. 537 - 2631

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

PO STOPÁCH JEDNOTY BRATRSKÉ

Vážený pane, zájem, který jste projevil o naše město a jeho minulost, mne velice potěšil. V příloze zasílám něco z toho, co Vás zajímá, doufám, že to postačí k Vašim účelům.

Upřímně Vaše

E. I. C. (Mrs.) Director

Winston - Salem 18. 1. 1968

—O—

Součástí jednoho z nejpokrokovějších měst Jihu, Starý Salem klidně pomijí chvat a prchavost paměti dnešní doby. Toto restaurované město Moravské kongregace připomíná na každém kroku onu neobvyklou společnost, která sem přišla pře mnoha lety ze Střední Evropy, z malé země Velkých Myšlenek.

6. leden 1766 byl prvním dnem Starého Salemu, města "zasvěceného Bohu a službě člověku". Byli to příslušníci Jednoty bratrské (Unitas Fratrum, The Unity of Brethren), kteří je založili. Sekta má svůj původ v Čechách a byla první organizovanou protestantskou církví, která vznikla na počátku XV. století, v době, následující po smrti Jana Husa, upáleného v Kostnici v roce 1415. Donuceni pronásledováním, opouštěli stoupenci jeho víru, aby rozeslali síme do různých koutů světa. Rada jich našla útočiště v sousedním Sasku, díky šlechtěmu hraběti Nicholasi von Zinzendorf. Zde víra vzkvétala a zde to také bylo, kde se zrodily plány k vytvoření misii v Novém světě. Jako první došlo na Georgii, od pokusů osídlení bylo však upuštěno, když severnější Pensylvánie byla uznána za výhodnější. Zde Bethlehem na řece Lehighu se stal centrem, podobně jako později Salem v Severní Karolíně.

Dík zbožnému způsobu života a dobré pověsti zkušených řemeslníků prodal roku 1752 Moravanům lord Granville (jediný pozůstalý z Lordů -majitel kolonie) 100.000 akrů půdy. Tato oblast byla nazvána Wachau -později v angl. Wachowia-, podle místa v Sasku, kde stál původní Zinzendorfův dům. Pověst praví, že dvanáct mužů bylo vybráno, aby zahájili přípravu práce v této nehostinné krajině. Byli mezi nimi duchovní, lékař, obchodník, krejčí, pekař, obuvník, dřevorubec, kuchař a 3 farmáři. Skupina nastoupila cestu z Pensylvánie 8. 10. 1753 a na hranice budoucí Wachowie dorazila 17. 11. Místo nového osídlení nazvali Bethlehem, t. j. "Průchodní dům" -House of Passage- nebo také "Prozatímní domov" -Temporary Home-. O šest let později začali s budováním dalšího sídliště, které dostalo název Bethany, nebo Bethania. Jak plynul čas, sídliště rostlo, na počtu i pověsti, vzor neustávajícím hrozbám Indiánů a nevyhnutelným potížím, spojeným s kolonizací.

Později, roku 1764, zástupci obou osad, jejich obyvateli směli být vyhradně jen příslušníci Jednoty bratrské -The Moravian Church, se sešli, aby pod vedením jistého Fredericka Willama Marschalla vyhledali nejvhodnější místo pro "Congregation Town", budoucí středisko náboženského, kulturního a obchodního života Wachowie. Na místě, které tehdy zvolili, stojí dnešní Salem.

Dríve však, než se započalo s výstavbou, bylo třeba přihlednout k nejednomu faktoru, kupř. zásobování vodou, odvodnění a pod. Většina hlavních staveb měla být umístěna kolem otevřeného náměstí. První skupinu plánovaných budov tvořily domy bratří a sester -choir, group houses-, obchod, hostinec, hrncářství, mlýn, parní pila, chlěvy -spojené s farmou-, čtyři rodinné domy a jeden dvojposchodový dům jako přechodné shromaždiště. Místo bylo nazváno Salem; slovo je hebrejské, česky znamená "mír".

Svou architekturou vykazuje Salem nápadné stopy evropského vlivu: před každým z domů chodník, za nimi prostorný dvůr, kryté vcho-

dy do domů, dvojité, obloukové okna, stěny zhotovené z půli trámů. Protože Wachowia byla více než 200 mil vzdálena od "světa" -hlavně přístavů-, záviseli osadníci většinou na své vlastní vynalézavosti. Jen takové předměty, jako sklo a železářské zboží, byly dováženy v prvních dnech.

Podle zvyku svých předků a zkušeností, získaných později v Pensylvánii, věnovali Salemsťi značnou pozornost vzdělání mladých ve školách i v učení.

Existují dnes jediní v Salemu, jejichž cílem je zachování ideálů a kultury těch prvních jako vzor pro ty, kteří právě žijí a kteří přijdou v budoucnu. Roku 1950 byla utvořena vzdělávací, nevýdělečná organizace, zvaná Old Salem Inc., která si vzala za své zachovat domy a budovy prvních osadníků, dosud existujících. Stalo se tak se Salemskou hospodou -Salem Tavern, 1784-, jednou z nejznámějších raného Jihu, školu pro hochy -Boys School, 1794-, která je dnes muzeum Wachowie, domem Jana Voglera -John Vogler House, 1819-, stříbrotepce a hodináře, Mikšovým obchodem tabákem -Miksch Tobacco Shop, 1771-, nejstarším obchodem v Americe vůbec a Domem bratří -The Single Brothers House, 1796-, největší polodřevěnou stavbou v Americe; uvnitř byla zachována živnostenská místnost, kaple, jídelna bratří a kuchyně.

Až někdy pojedete někdy kolem, nezapomeňte navštívit Starý Salem. Najdete ho v piedmontské oblasti Severní Karoliny, tam, kde právě před dvěma sty lety vznikl. Postůjte a zamyslete se. Stojí zato proč. Už proto, že začínali v pustině a s holýma rukama. A až skončí Vaše rozjímání, pozdravujte co nejpříjemněji duchy našich předků. Slavme slavné slávy slavných Slávů...

Vážená paní, děkuji co nejsrdčněji za zaslání materiál, slovní i obrázků. Obojí byly mi velmi přínosné. Jen mi dovozte malou poznámku. Ze zaslání lze soudit, že jste v jednom -a to nejen Vy- na velkém omylu: při založení Vašeho Salemu nešlo, jak stojí v dopise a brožurách, o "Germanic founders", třebaže mezi nimi někteří bezesporu byli, ale z valné části o Čechy a Moravy, jak už sám název "The Moravia Brothers" napovídá. To, že naši, exulanti, dočasné útočiště v Německu, ještě neznámé, že by se stali Němci. Stejně je tomu s názvem Wachowia, které bylo zvoleno jistě jen z úcty a vděku k tomu, kdo byl čistou náhodou Němec, hraběti Mikuláši von Zinzendorfovi, komu věnec budiž dán.

S přáním všeho dobra upřímně
Váš Richard Hanzlik Toronto, Kanada.

VYZVA

Hledáme uprchlíky v Evropě, kteří byli Kanadou, Amerikou a dalšími zeměmi odmítnuti jen na základě toho, že byli doma odsouzeni za přestupky, které na Západě vůbec přestupky nejsou (např. malíř prodal svůj obraz do ciziny). Odpovědní úředníci západních zemí často totiž nemohou pochopit tu proradnou ohebnost a přizpůsobivost čs. socialistického zákona, zvláště v případech jako jsou drobné devisové přestupky, přijímání úplatků -lékaři-, t. zv. rozkrádání národního majetku a pod. Prosíme o zaplacení rozsudků, abychom na nich ve srovnání s platnými zákony na Západě ukázali, že tyto t. zv. přestupky postihuje čs. komunistický režim neúměrně tvrdě. Chceme dokázat, že podle měřítka ve svobodném světě takový uprchlík vlastně nic závažného neprovedl. Jsme ve spojení s několika jednotlivci, kteří se problemem zabývají na obou březích Atlantiku. Cílem je vypracování memoranda pro vlády Kanady, USA atd. ve snaze změnit direktivy uložené imigracím a visovým úředníkům, kteří v uprchlíky jednají. Celá akce byla vyvolána článkem v "Našich Hlasích" z pera dr. M. Skály.

Píšte laskavě na adresu t. l.

AT CESTUJETE KAMKOLI, OBRAŤTE SE S DŮVĚROU
NA NÁS OPATŘÍME VÁM LODNÍ LÍSTKY NEBO
LETECKOU JÍZDENKU ZA NORMÁLNÍ CENU
JÍZDENKU ZA NORMÁLNÍ CENU

**ALEX A. KELEN
LIMITED**

POUŽIJTE NAŠICH SLUŽEB PŘI CESTOVÁNÍ DO STARÉ
VLASTI SLOUŽÍME NAŠÍ KRAJANSKÉ VEŘEJNOSTI OD
ROKU 1925

BEZCELNĚ BALÍČKY DO CELÉ EVROPY

1467 MANSFIELD ST., MONTREAL 2, QUE.

TELEFON 842-9548